

Anonüümseks muudetud versioon

Tõlge

C-83/20 - 1

Kohtuasi C-83/20

Eelotsusetaotlus

Saabumise kuupäev:

17. veebruar 2020

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Supremo Tribunal Administrativo (Portugali kõrgeim halduskohus)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

23. jaanuar 2020

Apellandid ja kassaator:

BPC Lux 2 Sàrl

BPC UKI LP

Bennett Offshore Restructuring Fund Inc.

Bennett Restructuring Fund LP

Queen Street Limited

BTG Pactual Global Emerging Markets and Macro Master Fund, L.P

BTG Pactual Absolute Return II Master Fund, L.P

CSS, LLC

Beltway Strategic Opportunities Fund L.P.

EJF Debt Opportunities Master Fund, L.P

TP Lux HoldCo, S.a.r.l.

VR Global Partners, L.P.

CenturyLink

ET

City of New York Group Trust

Dignity Health

GoldenTree Asset Management LUX S.a.r.l.

GoldenTree High Yield Value Fund Offshore 110 Two Limited

San Bernardino County Employees Retirement Association

EJF DO Fund (Cayman), LP

Massa Insolvente da Espírito Santo Financial Group SA

Vastustajad:

Banco de Portugal

Banco Espírito Santo SA

Novo Banco SA

DO

SUPREMO TRIBUNAL ADMINISTRATIVO

(KÕRGEIM HALDUSKOHUS)

[...]

Supremo Tribunal Administrativo (Portugali kõrgeim halduskohus)

halduskolleegium on teinud [...] järgmise otsuse:

VAIDLUSE TAUST

1. BPC Lux 2 S.a.r.l.; BPC UKI, L.P.; Bennett Offshore Restructuring Fund, Inc.; Bennett Restructuring Fund, L.P.; Queen Street Limited; BTG Pactual Global Emerging Markets and Macro Master Fund, L.P.; BTG Pactual Absolute Return II Master Fund, L.P.; CSS, LLC; Beltway Strategic Opportunities Fund L.P.; EJF Debt Opportunities Master Fund, L.P.; TP Lux HoldCo, S.a.r.l.; VR Global Partners, L.P.; CenturyLink; City of New York Group Trust; Dignity Health; GoldenTree Asset Management LUX S.a.r.l.; GoldenTree High Yield Value Fund Offshore 110 Two Limited; San Bernardino County Employees Retirement Association ja EJF DO Fund (Cayman), LP, esitasid [...] Tribunal Administrativo do Circulo de Lisboa (Lissaboni regionaalne halduskohus, Portugal) 12. märtsi 2019. aasta kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse.

Massa Insolvente da Espírito Santo Financial Group, S.A., kes oli liidetud kohtuasjas esimeses kohtuastmes kaebaja (ta esitas vastavalt [halduskohtumenetluse seadustiku (Código de Processo nos Tribunais Administrativos; edaspidi „CPTA“)] art[iklitele] 140 ja 149 apellatsioonkaebuse Tribunal Central Administrativo Sul'ile (lõunapiirkonna apellatsiooniasutuse halduskohus, Portugal)), esitas pärast vastavalt CPTA artikli 151 lõikele 1 kassatsioonkaebuse Supremo Tribunal Administrativo (Portugali kõrgeim halduskohus).

Mõlemad kaebused võeti 17. juuli 2019. aasta otsusega menetlusse.

A- Apellandid ja kassaator esitasid oma argumendid [...].

BANCO DE PORTUGAL (Portugali keskpank) esitas seisukohad nende argumentide kohta [...].

B- Kassaator liidetud kohtuasjas MASSA INSOLVENTE DO ESPÍRITO SANTO FINANTIAL GROUP, SA [...] esitas oma argumendid, millest tuleks välja tuua järgmine: [...]

[lk 2] „[...] 43. Asja arutav kohus [tunnistas] vaidlustatud kohtuotsuses lisaks [...] vastuvõetamatuks õigusvästasuse väite, mis põhineb Euroopa Liidu õiguse rikkumisel, leides kokkuvõttes, et

i) oli tuginetud hilinenult asjaolule, et direktiivi 2014/59/EL ei ole üle võetud või on üle võetud puudulikult, kuna dekreetseaduse nr 114-A/2014 vastuvõtmise ajal ei olnud selle direktiivi ülevõtmise tähtaeg veel möödunud, ning et ii harta artiklis 17 või lisaprotokollis 1 artiklis 1 sätestatud omandiõigust ei ole rikutud, kuna aktsionäride omandiõiguse piiramine on õigustatud.

44. ELi õiguses – ja mõistagi ka Portugali põhiseaduses – tunnustatud põhimõtteid arvestades peavad igasugused omandiõiguse piirangud vastama järgmistele nõuetele: i) need peavad olema õigustatud avaliku huvi põhjustega; ii) need tuleb kehtestada seaduses ette nähtud juhtudel ja tingimustel; iii) nendest tingitud kahju tuleb õigeaegselt hüvitada õiglase hüvitisega ja iv) need peavad olema kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega.

45. [...] [Seoses küsimusega, kas] põhimõte „no creditor worse off“ [võlausaldajate halvemasse olukorda panemise vältimise põhimõte] [on] [...] kohaldatav ka aktsionäridele, on kindel, et i) õiguslik raamistik, milles kriisilahenduse meede võeti, ei näinud seda sõnaselgelt ette, ja ii) kriisilahenduse meetme võtnud üksus leidis, et nimetatud põhimõte ei ole aktsionäridele kohaldatav, nagu nähtub selgelt Portugali keskpanga vastustaja vastusest [esimeses kohtuastmes].

46. Igal juhul tuleb märkida, et võlausaldajate kaitse kord, mis on ette nähtud [Regime Geral das Instituições de Crédito e Sociedades Financeiras'i (krediidi- ja finantsasutuste üldkord; edaspidi „RGICSF“) artikli 145.-B lõikes 3, mis lisati

dekreetseadusega nr 114-A/2014, rikub ka direktiivi 2014/59/EL sätteid, kuna i) see kord ei näe ette kahe eraldi hindamise läbiviimist; ii) ei nõua hindamiste tegemist esimesel võimalusel ja iii) näeb ette, et võlausaldajatele tuleb hindamisel selgunud vahe hüvitada alles pärast kriisilahendusmenetluses oleva asutuse likvideerimist.

47. Isegi kui tõlgendada riigisisest korda kooskõlas liidu õigusega, ei ole selge, kuidas selline tõlgendus võiks käesoleval juhul viia selleni, et aktsionärid oleksid olukorras, milles nad oleksid olnud juhul, kui kriisilahendusmenetluses olev finantsasutus oleks täielikult likvideeritud, arvestades, et menetlus, milles Portugali keskpank kriisilahenduse meetme võttis, välistas tingimata selle võimaluse.

48. Kassaator ei ole nõus väitega, et olenemata sellest, kas kohaldatakse võlausaldajate halvemasse olukorda panemise vältimise põhimõtet („no creditor worse off“), tagab aktsionäridele sobiva kaitse: i) kasum, mis saadakse sellest, et algne krediidiasutus või tema pankrotivara saab sildasutuse müügist saadava tulu võimaliku jäägi, nagu on sätestatud RGICSF-i artikli 145.-I lõikes 4, ja [lk 3] ii) tulemused, mis saadakse kriisilahendusmenetluses oleva asutuse likvideerimise menetluses vastavalt [maksevõimetuse ja saneerimise seadustikule (Código da Insolvência e da recuperação de Empresas)].

49. Nende kahe mehhanismi koos või eraldi kohaldamine ei anna aga lahendust, mis oleks aktsionäride jaoks rahuldav või õiglane või kasvõi sarnane lahendusega, mis tuleneks võlausaldajate halvemasse olukorda panemise vältimise põhimõtte („no creditor worse off“) kohaldamisest aktsionäride suhtes, kusjuures selle kohaldamisel käesoleval juhul konkreetse juhtumi suhtes kooskõlalise tõlgendamise mehhanismi abil tekib raskusi, mida me eespool nimetasime, nii et tegemist on hartas sätestatud omandiõiguse ja proportsionaalsuse põhimõtte selge rikkumisega.

50. Kui analüüsida juba konkreetselt direktiivi 2014/59/EL, siis selle artiklis 32 on sätestatud, et kriisilahenduse meetme vastuvõtmiseks peavad olema täidetud kõik järgmised tingimused: i) pädev asutus on teinud kindlaks, et asutus on maksejõetu või tõenäoliselt maksejõuetuks jääv; ii) võttes arvesse ajastust ja muid asjakohaseid asjaolusid, puudub põhjendatud väljavaade võtta alternatiivne erasektori meede või järelevalvemeede, sealhulgas varajase sekkumise meetmed või asjaomaste kapitaliinstrumentide allahindamise või konverteerimise meetmed, ning iii) kriisilahenduse meede on vajalik avaliku huvi seisukohast, kusjuures sellisteks meetmeteks loetakse neid, mis on vajalikud asjaomaste eesmärkide saavutamiseks ja nendega proportsionaalsed (direktiivi 2014/59/EL artikli 32 lõike 1 punkt c ja lõige 5).

51. Direktiiv 2014/59/EL näeb ette terve rea kriisilahenduse vahendeid, nimelt: ettevõtte täielik või osaline müük (direktiivi artiklid 38 ja 39), sildasutuse asutamine (artiklid 40 ja 41), vara eraldamine (artikkel 42) ja kohustuste ja nõudeõiguste teisendamine (artikkel 43 jj).

52. Kriisilahenduse meetme põhjendustes ei ole siiski ühtegi rida, sõna ega isegi mitte vihjet mingile – kasvõi kaudsele – hinnangule alternatiivse võimaluse kohta, mis on eespool nimetatud neljast kõige ilmsem ja mis oleks ainsana võimaldanud säilitada Banco Espírito Santo, S.A. varalise terviklikkuse, see tähendab kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise asjaomaste kapitaliinstrumentidega.

53. Lisaks vajadusele võtta otseses mõttes kriisilahendusotsuse vastuvõtmisel arvesse proportsionaalsuse põhimõtet, näeb direktiiv 2014/59/EL samuti ette, et kui otsus on tehtud, ei tohi sekkumine omandiõigustesse olla ebaproportsionaalne.

54. Komisjon leidis selle suhtes, et sekkumine omandiõigusesse ei ole ebaproportsionaalne, kui asjaomastele aktsionäridele ja võlausaldajatele antakse õigus hüvitisele; nad peaksid saama hüvitist summa ulatuses, millele neil oleks olnud õigus ettevõtte tavapärase likvideerimise korral.

[lk 4] 55. See käsitusviis on sätestatud direktiivis 2014/59/EL, mis näeb ette kahekordse hüvitamismehhanismi: i) vastutasu kriisilahendusmenetluses olevale asutusele ja ii) selle põhimõtte kohaldamise, mille kohaselt ükski võlausaldaja ei pea katma suuremat kahjumit, kui ta oleks katnud tavalises maksejõuetusmenetluses, ilma milleta riivataks omandiõiguse põhiolemust.

56. Järelikult peab direktiivi 2014/59/EL vahetust õigusmõjust olenemata [kriisilahenduse meetme võtmise eest vastutav] liikmesriigi asutus, käesolevas kohtuasjas Portugali keskpang, igal juhul järgima direktiivis ette nähtud kriisilahendusmenetluses oleva asutuse, selle võlausaldajate ja aktsionäride hüvitamise mehhanisme kui hartaga kaitstud omandiõiguse üheseid väljendusi.

57. Nagu käesolevatest argumentidest nähtub, oleks direktiivi 2014/59/EL artiklis 36 ette nähtud (esialgne ja/või lõplik) hindamine, samamoodi nagu vastutasu kriisilahendusmenetluses olevale asutusele, kelle suhtes samuti selles artiklis ette nähtud hindamisetapis otsus tehakse, tulnud teha esimesel võimalusel pärast kriisilahendusotsuse vastuvõtmist.

58. Lisaks näeb direktiiv 2014/59/EL ette aktsionäride ja võlausaldajate kaitse mehhanismi, kuivõrd selles on sätestatud, et aktsionäridel ja võlausaldajatel, kelle nõudeid ei ole üle antud, on õigus saada vähemalt sama summa, mille nad oleksid hinnanguliselt saanud, kui asutus oleks täielikult likvideeritud vastavalt tavapärastele maksejõuetusmenetlustele (vt direktiivi artikkel 73).

59. Selleks on direktiivi 2014/59/EL artiklis 74 sätestatud, et sõltumatu isik peab pärast kriisilahenduse meetme elluviimist võimalikult kiiresti läbi viima hindamise, mille eesmärk on eelkõige kindlaks teha vahe i) aktsionäride ja võlausaldajate kohtlemisel, kui kriisilahendusmenetluses olevale asutusele oleks kohaldatud tavalist maksejõuetusmenetlust, ja ii) nende tegelikul kohtlemisel võetud kriisilahenduse meetme raames (direktiivi artikli 74 lõige 2), nii et erinevuse korral aktsionäride ja/või võlausaldajate kasuks on neil õigus sellele, et neile hüvitatakse see erinevus kriisilahenduse rahastamise mehhanismidest.

60. [...] Kuigi dekreetseadus nr 114-A/2014 võeti vastu pärast direktiivi 2014/59/EL avaldamist ja [...] selle eesmärk on see õigusakt osaliselt üle võtta, on ilmne, et selle eesmärgi saavutamine on täielikult luhtunud.

61. RGICSF ei näe – [nagu] ei olnud ette nähtud ka enne dekreetseaduse nr 114-A/2014 vastuvõtmist – ette mingit mehhanismi vastutasu maksmiseks kriisilahendusmenetluses olevale asutusele, nagu on sätestatud direktiivi 2014/59/EL artiklis 36, piirdudes ainult selle sätestamisega, et pärast kriisilahendusfondist, [lk 5] hoiuste tagamise fondist või põllumajanduskrediidiühistute tagatisfondist antud summade tagastamist tagastatakse müügitulu jääk algsele krediidasutusele või selle pankrotivarasse.

62. See lahendus on väga erinev sellest, mida soovitatakse direktiivis, sest see ei võimalda tagada kriisilahendusmenetluses oleva asutuse vara „sundvõõrandamise“ sobivat ja õigeaegset hüvitamist.

63. Teiseks, kuigi RGICSF näeb artikli 145.-B lõikes 3 ette võlausaldajate kaitse mehhanismi, ei ole sama ette nähtud aktsionäride suhtes – erinevalt direktiivis 2014/59/EL sätestatust –, kuigi just Portugali reguleerivad asutused ise – sealhulgas Portugali keskpank – olid need, kes tunnistasid vajadust näha ette sobiv hüvitis aktsionäridele, ning kes teadaolevalt kuulati ära dekreetseaduse nr 114-A/2014 vastuvõtmise raames, mis seletamatul kombel ei näinud ette mingit aktsionäridele sobivalt hüvitamise mehhanismi.

64. Isegi kui riigisisest korda oleks võimalik tõlgendada nii, et see on liidu õigusega kooskõlas, nagu arvab asja arutav kohus, nii et võlausaldajate halvemasse olukorda panemise vältimise põhimõtet („no creditor worse off“) kohaldatakse aktsionäride suhtes, ei oleks selline lahendus eespool punktides 159–164 esitatud põhjustel piisav.

65. Lõpuks, mis puutub riigisiseses õiguses ette nähtud kahte mehhanismi, mis ei kujuta endast küll võlausaldajate halvemasse olukorda panemise vältimise põhimõtte („no creditor worse off“) aktsionäride suhtes kohaldamise väljendust, kuid mida saaks asja arutava kohtu arvates kasutada aktsionäride omandiõiguse sobivaks kaitseks, siis niisuguseid mehhanisme ei saa eespool punktides 165-171 sedastatud põhjustel pidada sobivaks ega piisavaks.

66. Järelikult ei ole direktiivi õigusnorme aktsionäride kaitse mehhanismi kohta üle võetud ning seda asjaolu ei saa parandada kooskõlalise tõlgendamise teel ega heastada, rakendades väidetavaid aktsionäride kaitse mehhanisme, mis on ette nähtud kohaldatavates riigisisestes õigusnormides.

67. Kolmandaks ei näe dekreetseadus nr 114-A/2014 ette ka eespool nimetatud kahe sõltumatu hindamise läbiviimist, nagu need on ette nähtud direktiivi 2014/59/EL artiklites 36 ja 74 ning mis on põhjapaneva tähtsusega aktsionäride ja võlausaldajate kaitse mehhanismide sobivaks ja õigeaegseks rakendamiseks.

68. Dekreetseadus nr 114-A/2014 näeb ette ainult ühe hindamise (vt RGICSF-i artikli 145.-F lõige 5 ja artikli 145.-H lõige 4), ilma et oleks ette nähtud hindamise kiirelt läbiviimise kohustust; see vajakajäämine võib hindamise täpsust ja õigeaegsust ainult kahjustada.

69. Lisaks, mis puutub direktiivi vahetusse õigusmõjusse ja selle ülevõtmise tähtaega, siis on vastuvõetamatu, et liikmesriik otsustab direktiivi sõnaselgelt üle võtta [lk 6] – isegi enne ülevõtmise tähtaega – ja teeb seda puudulikult. Selliselt toimides rikub ta kohustusi, mis tal on vastavalt ELTL artikli 4 lõikele 3 ja artiklile 288.

70. Euroopa Kohus on riigisiseste õigusnormide kooskõla Euroopa Liidu direktiividega hindamisel leidnud, et riigisiseseid õigusnorme, mille selgesõnaline eesmärk on [...] teatava direktiivi ülevõtmine, võib pidada direktiivi kohaldamisalasse kuuluvaks alates nende jõustumise kuupäevast – ja seega mitte alles alates direktiivi ülevõtmiseks ette nähtud tähtajast –, nii et kui liikmesriik võtab direktiivi üle enne tähtaja möödumist, on ta spetsiaalselt kohustatud tegema seda nõuetekohaselt ja täielikult.

71. Käesolevas kohtuasjas oli asjaomaste riigisiseste õigusnormide [...] sõnaselge [...] eesmärk võtta direktiiv 2014/59/EL üle Portugali õiguskorda. Selliselt asetati finantseerimisasutuste kriisilahenduse kord Euroopa Liidu õiguse kohaldamisalasse.

72. Direktiivi 2014/59/EL, eelkõige selle artiklite 36, 73 ja 74 eesmärk oli hartas ette nähtud proportsionaalsuse põhimõtte ja omandiõiguse rakendamine, nii et ka sel põhjusel – proportsionaalsuse põhimõtte ja omandiõiguse (mida taheti direktiivi sätetega täpsemalt piiritleda) rikkumine – kujutab nende artiklite ebaõige ülevõtmine Portugali seadusandja poolt endast talle aluslepingust tulenevate kohustuste rikkumist.

73. Lõpuks tuleb samuti meeles pidada, et adressaatidest liikmesriigid on vastavalt praegusele ELTL artikli 4 lõikele 3 ja ELTL artiklile 288 isegi enne direktiivi ülevõtmise tähtaja möödumist ja alates selle jõustumisest kohustatud „direktiivi ülevõtmiseks ette nähtud tähtaja jooksul hoiduma kehtestamast õigusnorme, mis võivad direktiivis sätestatud eesmärgi saavutamise tõsiselt ohtu seada,“ – st millel on blokeeriv mõju.

74. [...] [K]uigi kohus, kelle otsus on vaidlustatud, tunnistas, et liikmesriikidel on selline kohustus, leidis ta siiski, et käesolevas asjas seda mõju ei olnud.

75. See kohus eksib, kuna [...] liikmesriigi seadusandja, võttes direktiivi 2014/59/EL üle ebaõigesti – st nägemata eeskätt ette vara ja kohustuste sobivat hindamist ega sobiva hüvitise maksmist kriisilahendusmenetluses olevale asutusele ja tema aktsionäridele –, tekitas olukorra, kus sai võtta kriisilahenduse meetme niisugustel tingimustel, nagu selle võttis Portugali keskpang, kusjuures selle meetme tagajärjed on selle vastuvõtmise hetkest kaugemale ulatuvad ja [...] direktiivi 2014/59/EL ülevõtmise tähtaja lõpust palju kaugemale ulatuvad.

[lk 7] 76. *Seega tuleb asuda seisukohale, et direktiivi 2014/59/EL ebaõige ülevõtmine 1. augusti 2014. aasta dekreetseadusega nr 114-A/2014 – mis võeti vastu sellel konkreetsel kuupäeval ainult selleks, et reguleerida BESi kriisilahenduse meetet, mis võeti kaks päeva hiljem[,]– kahjustas tõsiselt direktiivis ette nähtud tulemuse saavutamist – see oli sel ajal selgelt ette nähtav –, kehtestades kriisilahenduse meetmete regulatsiooni, mis on selgelt direktiiviga 2014/59/EL vastuolus.*

77. *Kuna kõnealune kriisilahenduse meetmete regulatsioon – nimelt RGICSF-i artiklid 145.-A kuni 145.-O – tervikuna rikub mitut Euroopa Liidu õiguse normi ja põhimõtet, peab kohus selle regulatsiooni [...] seetõttu Euroopa Liidu õiguse esimuslikkuse alusel täies ulatuses [...] kohaldamata jätma. [...]*

[...] [P]alutakse tunnistada käesolev kaebus vastuvõetavaks [...].“

PORTUGALI KESKPANK väidab:

„[...] LL) Selle kohta, et kriisilahenduse meede väidetavalt rikub kriisilahendusmenetluses oleva panga aktsionäride eraomandiõigust ja proportsionaalsuse põhimõtet, mis on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 17 ja I lisaprotokolli artiklis 1, on juba enne märgitud, et [...] kassaatori [...] väited ei erine oluliselt väidetest, et kriisilahenduse meede on kehtetu, kuna on rikutud eraomandiõigust ja proportsionaalsuse põhimõtet Portugali õiguse raames [...], [...], [sest] viimatinimetatud õigused ja põhimõtted ei ole loomulikult põhiosas erinevad [...] kohaldamisala ja vastava kaitse sisu poolest Euroopa Liidu õiguses selles osas ette nähtust.

MM) Lisaks [...] on ilmselgelt väär tõlgendus, mille annab kassaator vaidlustatud kohtuotsusele (ja Euroopa Liidu Kohtu praktikale, millele selles on viidatud) ja mille kohaselt sellega tunnustatakse võlausaldajate halvemasse olukorda panemise vältimise põhimõtte („no creditor worse off“) vahetus kohaldatavust kriisilahendusmenetluses olevate krediidasutuste aktsionäride suhtes dekreetseaduse nr 114-A/2014 kehtivusajal (st enne direktiivi 2014/59/EL ülevõtmistähtaaja möödumist); see ei ole [...] ilmselgelt tõsi, sest kohus tuvastas sellega seoses lihtsalt, et [...] asjaolu, et BESi kriisilahendusele kohaldatav riigisisene kord ei näe ette nimetatud põhimõtte kohaldamist aktsionäridele, ei tähenda konkreetselt, et „riigi lepinguvälise tsiviilvastutuse raames [...] ei kuulu aktsionäride olukord samuti õigusnormis sätestatud kaitse kohaldamisalasse juhul, [lk 8] kui aktsionärid jäävad õiguslikult halvemasse olukorda võrreldes olukorraga, milles nad oleksid likvideerimise korral, mida ei ole igal juhul väidetud“.

NN) Pealegi [...] ei oleks kassaator [...] saanud seda väidet esitada, sest arvestades sellega, et [...] panga kriisilahenduse meede on õigustatud äärmuslikus olukorras, kus krediidasutus rikub kohaldatavaid suhtarvusi ning on kohe või peagi võimetu oma kohustusi täitma (vt RGICSF-i artikli 145.-C lõiked 1 ja 3), siis võib intuiitiivselt järeldada, et BESi kriisilahenduse meetme

võtmisele alternatiivses stsenaariumis – see tähendab tema kohese maksejõuetuse ja ebakorrekse likvideerimise korral – oleks aktsionäride olukord olnud sama või koguni halvem kui nende tegelik olukord pärast nimetatud kriisilahenduse meetme võtmist.

OO) Just selle stsenaariumi puhul – kui möönda võimalust, et konkreetsel juhul sattusid aktsionärid halvemasse olukorda kui olukord, milles nad oleksid olnud alternatiivse stsenaariumi puhul, mis seisneb likvideerimises ilma kriisilahenduse meetmeta, [...] – võib olla asjakohane RGICSi artikli 145-1 lõige 4 [...] sildpanga müügist saadava tulu võimaliku jäägi saamise kohta, ja teiselt poolt kriisilahendusmenetluses oleva panga nõuetekohasest likvideerimismenetlusest tulenev ilmne kasu, kuivõrd need aitavad neutraliseerida võimaliku (ja vähe tõenäolise) aktsionäride erineva olukorra mõju kriisilahenduse korral ja likvideerimise korral vahetult enne kriisilahendust.

PP) [...] Tuleb paratamatult järeldada, et asjaolu, et riigisisene õigus, mille alusel kriisilahenduse meede võeti, ei näe ette hüvitise maksmist kriisilahendusmenetluses oleva panga aktsionäridele, ei riku eespool viidatud harta artiklit 17 ja I lisaprotokollis artiklit 1, kuna nende aktsionäride omandiõiguse võimalik piiramine on täielikult põhjendatud nende investeeringute laadi ja tunnusjoontega, kuna nad on panga omanikud ning peavad seetõttu olema esimesed, kes kannavad panga finantsseisundi halvenemise tagajärgi (täpselt samamoodi, nagu see on üldise maksejõuetuse korra raames).

QQ) Samuti ei ole [...] mingit mõtet kassaatori teesil, et sõltumata sellest, mis oli ette nähtud BESi kriisilahenduse meetme kuupäeval kohaldatavas riigisisese õiguses, oleks Portugali keskpank pidanud selle meetme kontekstis kohaldama selliseid lahendusi, nagu on sätestatud direktiivi 2014/59/EL artikli 34 lõike 6 punktis e ning artiklites 73 ja 74 (võimaliku hüvitise andmise kohta kriisilahendusmenetluses olevale pangale ja selle aktsionäridele), kuna need lahendused vastavad eraomandiõiguse nõutele; seda juba ainuüksi seetõttu, et kriisilahendusamet on kohustatud kohaldama kriisilahenduse meedet sel ajal liikmesriigi õiguskorras kehtiva korra alusel.

RR) [...] [S]eoses direktiivi 2014/59/EL väidetava ülevõtmata jätmise või ebaõigesti ülevõtmisega dekreetseadusega nr 114-A/2014 – ja seoses tagajärgedega, mis tulenevad Euroopa Liidu õiguse esimuslikkuse alusel selle dekreetseaduse kohaldamata jätmisest [lk 9] – on samuti tõendatud, et Massa Insolvente da Espírito Santo Financial Groupi kassatsioonkaebus on ilmselgelt vastuvõetamatu.

SS) Nagu Euroopa Liidu Kohtu praktikast [...] nähtub ja tuleneb, ei pidanud Portugali seadusandja seega 1. augustil 2014 veel olnud üle võtnud ühtegi direktiivi sätet riigisisesse õiguskorda ning nendel sätetel ei olnud seega vahetut õigusmõju ja liikmesriigi kohtud ei olnud direktiivis sätestatu osas kohustatud järgima riigisisese õiguse Euroopa Liidu õigusega kooskõlalise tõlgendamise põhimõtet.

TT) Teiselt poolt on direktiivi osade kaupa järk-järgult ülevõtmine ka juba enne ülevõtmistähtaja möödumist kindlasti täiesti lubatav, ilma et sellisel juhul oleks direktiivil vahetu õigusmõju ja seega veelgi vähem kõikidel selles sisalduvatel sätetel.

UU) Ka selles suhtes [...] ei [...] rikkunud dekreetseaduse nr 114-A/2014 kehtestanud seadusandja kohustust hoiduda selliste sätete vastuvõtmisest, mis võivad pärast direktiivi 2014/59/EL ülevõtmise tähtaja möödumist direktiiviga ette nähtud tulemuse saavutamist tõsiselt kahjustada, esiteks seetõttu, et – nagu on juba tõendatud – selle kohustuse täitm(ata jätm)ist tuleb hinnata riigisiseses õiguskorras tegelikult vastu võetud sätete mõju alusel, mitte nende meetmete üle võtmata jätmise alusel, mis ei ole veel siduvad, nagu käesoleval juhul.

VV) Ja teiseks ka seepärast, et direktiiviga 2014/59/EL sõnaselgelt ette nähtud esmatähtsate eesmärkide ja taotluste hulgas [...] ei ole ühtegi, mis viitaks kas või kaudselt või möödaminnes Euroopa Liidu õiguse nõudele, et kriisilahendusmenetluses olevatele krediitiasutustele ja nende aktsionäridele tuleb hüvitist maksta (teisipidi on see nende võlausaldajate puhul), millest võib järeldada, et asjaolu, et dekreetseadus nr 114-A/2014 ei näe ette võimaliku hüvitise maksmist kriisilahendusmenetluses olevatele pankadele ja nende aktsionäridele, ei sea ohtu [ja] ei saa ohtu seada selle direktiiviga ette nähtud eesmärkide saavutamist tulevikus.

WW) Pealegi, isegi kui hüvitise maksmine kriisilahendusmenetluses olevatele pankadele ja nende aktsionäridele oleks de iure üks direktiivi 2014/59/EL peamisi eesmärke, on tõsi, et isegi sel juhul ei oleks dekreetseaduse nr 114-A/2014 vastuvõtmisega seda kahjustatud – ja veelgi vähem tõsiselt –, eriti seepärast, et [...] selle dekreetseaduse sätted ei takista ega piira seda, et pangad, mille suhtes võidakse algatada kriisilahendusmenetlus, kui nimetatud direktiivi ülevõtmise tähtaeg on möödas, nagu ka nende aktsionärid võiksid tõepoolest saada teatavat hüvitist, kui selleks vajalikud tingimused on täidetud. [...]“

[lk 10] – NOVO BANCO, SA esitas ka Massa Insolvente da Espírito Santo Financial Groupi esitatud kassatsioonkaebusele vastustaja vastuse, milles ta väitis [...] järgmist:

[,]17) Kassaator ei suutnud tõendada [...] Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 17 ja Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni lisaprotokollis artiklis 1 sätestatud omandiõiguse ja proportsionaalsuse põhimõtte rikkumist.

18) Olenemata asjaolust, et dekreetseadus nr 114-A/2014 [...] võttis nimetatud direktiivi vastavalt üle osaliselt, oli liikmesriikidel direktiivi ülevõtmiseks vastavalt selle artiklile 130 aega kuni 31. detsembrini 2014.

19) Kassaator ei ole märkinud oma esimeses kohtuastmes esitatud kaebuses ega kassatsioonkaebuses põhjusi, mille pärast tuleb RGICSF-i artiklid 145.-A kuni 145.-O kohaldamata jätta.

20) Euroopa Komisjon, nagu ka Euroopa Keskpang abistasid Portugali keskpanga 3. augusti 2014. aasta otsuse vastuvõtmisel ning ei esitanud sellele vastuväiteid. [...]

34) Eelotsusetaotlus, mille esitamist kaebaja esimeses kohtuastmes, käesolevas menetluses kassaator taotles, on täiesti vastuvõetamatu, eelkõige seetõttu, et see ei ole ilmselgelt asjakohane. [...]["

[...]*

II - Faktilised asjaolud

Viidatakse vaidlustatud kohtuotsuses tuvastatud asjaoludele, mis loetakse käesolevas otsuses esitatuks.

*

ÕIGUSLIKUD PÕHJENDUSED

[lk 11] Massa Insolvente da Espírito Santo Financial Group S.A. kaebas edasi [Tribunal Administrativo e Fiscal de Lisboa (Lissaboni haldus- ja maksukohus, TAF)] otsuse peale eelotsusetaotluse esitamise vajalikkuse kohta.

Selle kohta väidab ta, et erinevalt sellest, mida kinnitab kohus, on käesolevas menetluses kõne all: i) direktiivi 2014/59/EL artiklite 36, 73 ja 74 tõlgendamine seoses vara eraldamise meetme rakendamisega; ii) liidu õiguse võimalik rikkumine Portugali riigi poolt sellega, et ta võttis direktiivi 2014/59/EL riigisisesse õigusesse d[ekreetsedusega] nr 114-A/2014 üle ebaõigesti, ja iii) liikmesriigi kohtute võimalik kohustus tõlgendada riigisisest õigust kooskõlas direktiiviga 2014/59/EL.

[...] [lk 12] [...].

Portugali keskpang palub kassatsioonkaebus rahuldamata jätta [...].

[...].

*

[...].

[...] Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELTL) artiklile 267 peavad Euroopa Liidu (EL) riikide kohtud taotlema Euroopa Liidu Kohtult (Euroopa Kohus) eelotsust, kui kerkib üles Euroopa Liidu õiguse tõlgendamise või kehtivuse küsimus ja vastus sellele on vajalik selleks, et liikmesriigi kohus saaks teha asjas otsuse, või alati siis, kui kohtu otsuste peale ei saa riigisisese õiguse järgi edasi kaevata.

Kui poolelioleva kohtuasja käigus liikmesriigi kohtus, mille otsuste peale ei saa riigisisese õiguse järgi edasi kaevata, kerkib üles liidu õigust puudutav küsimus, peab nimetatud kohus esitama Euroopa Kohtule eelotsusetaotluse (ELTL artikli 267 kolmas lõik).

[lk 13] [...] [L]iikmesriigi kohtu ülesanne on hinnata eelotsusetaotluse vajalikkust ja teha selle kohta otsus, sõltumata poolte sellekohastest taotlustest.

[...].

Ent kuivõrd Supremo Tribunal Administrativo (kõrgeim halduskohus) on eelotsusetaotluse esitamise kohustus, ei ole seda kassatsioonkaebuse väidet vaja analüüsida.

[...].

2. [...] Eelotsusetaotlus tuleb esitada, kui on selge, et selleks, et liikmesriigi kohus saaks teha otsuse, on vaja Euroopa Liidu Kohtu otsust, ning kui liikmesriigi kohtul on võimalik piisava täpsusega määratleda kohtuasja õiguslik ja faktiline raamistik ning selles tekkivad õigusküsimused.

ELTL artikkel 267 näeb ette:

„Euroopa Liidu Kohus on pädev tegema eelotsuseid, mis käsitlevad:

- a) aluslepingute tõlgendamist;*
- b) liidu institutsioonide, organite või asutuste õigusaktide kehtivust ja tõlgendamist.*

[lk 14] *Kui selline küsimus antakse liikmesriigi kohtusse, võib see kohus, kui ta leiab, et otsuse tegemiseks on vaja kõnealune küsimus lahendada, taotleda sellekohast eelotsust kohtult.*

Kui mingi niisugune küsimus kerkib üles poolelioleva kohtuasja käigus liikmesriigi kohtus, mille otsuste peale ei saa siseriikliku õiguse järgi edasi kaevata, siis peab nimetatud kohus saatma asja kohtusse.

Kui niisugune küsimus tõusetub liikmesriigi kohtus poolelioleva kohtuasja käigus seoses kinnipeetava isikuga, teeb kohus otsuse võimalikult kiiresti.“

Analüüsimine [...], kas [...] tegemist on liidu asutuse akti kehtivuse või tõlgendamise küsimusega.

Massa Insolvente da Espírito Santo Financial Group S.A. väidab [...], et kõnealune kriisilahenduse meede rikub Euroopa Liidu õigust, eelkõige omandiõigust ja proportsionaalsuse põhimõtet (Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklid 17 ja 52 ning direktiivi 2014/59/EL artiklid 32, 36, 73 ja 74), kuna selle meetmega on kumulatiivselt täidetud rikkumise mitu eeltingimust, eelkõige

tingimus seoses meetme vajalikkuse ja proportsionaalsusega taotletavate eesmärkide suhtes, arvestades sellega, et vaidlustatud otsuses ei ole selle kohta midagi öeldud; seetõttu, et nimetatud direktiiv on liikmesriigi õigusesse dekreetseadusega nr 114-A/2014 [...] üle võetud ebaõigesti 31. detsembri 1992. aasta dekreetseaduse nr 298/92 [RGICSF] artiklite 145.-A kuni 145.-O lisamise teel [...], mis ei riku mitte ainult [...] nimetatud õiguslikku raamistikku, vaid ka liidu õiguse esimuslikkuse põhimõtet.

Käesolevas kohtuasjas vaidlusaluse [...] dekreetseadusega nr 114-A/2014 muudeti „*krediidi-ja finantsasutuste üldkorda, mis on heaks kiidetud 31. detsembri 1992. aasta dekreetseadusega nr 298/92, muutes VIII jaotises ette nähtud kriisilahenduse meetmete korda ja võttes osaliselt üle Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiivi nr 2014/59/EL, millega luuakse krediitiasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik*“.

[lk 15] Enne dekreetseaduse nr 114-A/2014 jõustumist kehtis dekreetseaduse nr 298/92 [...] redaktsioon, mis tulenes 10. mai 2013. aasta dekreetseadusest nr 63-A/2013, mis sisaldas järgmisi sätteid:

„*Artikkel 145.-A*

Kriisilahenduse meetmete eesmärk

Portugali keskpank võib Portugalis asutatud krediitiasutuste suhtes kohaldada käesolevas peatükis ette nähtud meetmeid, et saavutada üks järgmistest eesmärkidest:

- a) *tagada oluliste finantsteenuste katkematu osutamine;*
- b) *kaitsta süsteemse riski eest;*
- c) *kaitsta maksumaksjate ja riigikassa huve,*
- d) *kaitsta hoiustajate usaldust.*

Artikkel 145.-B

Kriisilahenduse meetmete rakendamist suunav põhimõte

1 - Kriisilahenduse meetmete rakendamisel tuleb tagada, et krediitiasutuse aktsionärid ja võlausaldajad kannavad asjaomase asutuse kahjumi esmajärjekorras, vastavalt oma hierarhiale ja igas võlausaldajate kategoorias võrdsetel tingimustel.

2 - Eelmise lõike sätteid ei kohaldata artiklite 164 ja 166 kohaselt tagatud hoiuste suhtes.

Artikkel 145.-C

Kriisilahenduse meetmete rakendamine

1 - Kui krediidasutus ei täida või kui on suur oht, et ta ei täida oma tegevusloa säilitamise tingimusi, võib Portugali keskpank juhul, kui see on mõne artiklis 145.-A nimetatud eesmärgi saavutamiseks hädavajalik, rakendada järgmisi kriisilahenduse meetmeid:

- a) tegevuse täielik või osaline müük kõnealuse tegevusega tegelemise õigust omavale teisele asutusele;*
- b) tegevuse täielik või osaline üleandmine ühele või mitmele sildpangale.*

[lk 16] *2 – Portugali keskpank rakendab kriisilahenduse meetmeid kui ta leiab, et on ebatõenäoline, et krediidasutus suudab sobiva aja jooksul astuda vajalikke samme, et täita taas sobivad usaldusvääruse ja usaldatavusstandardite täitmise nõuded.*

3 – Lõike 1 kohaldamisel tuleb lugeda, et on suur oht, et krediidasutus ei täida oma tegevusloa säilitamise tingimusi, kui muude arvessevõetavate asjaolude hulgas, mille tähtsust peab Portugali keskpank hindama artiklis 145.-A sätestatud eesmärkide seisukohast, esineb mõni järgmistest asjaoludest:

- a) krediidasutusel on tekkinud kahjum, mille tulemusel ta võib kaotada oma kapitali, või on põhjendatud alust arvata, et selline kahjum võib tekkida lühiajalises perspektiivis;*
- b) krediidasutuse vara on väiksem kui tema kohustused või on põhjendatud alust arvata, et see on lühiajalises perspektiivis nii;*
- c) krediidasutus ei saa täita oma kohustusi või on põhjendatud alust arvata, et see on nii lühiajalises perspektiivis.*

4 – Kriisilahenduse meetmete rakendamine ei sõltu eelnevast parandusmeetmete rakendamisest.

5 – Kriisilahenduse meetme rakendamine ei piira võimalust rakendada igal ajal ühte või mitut parandusmeetet. [...]

Artikkel 145.-D

Juht- ja järelevalveorganite volituste peatamine

1 – Kui Portugali keskpank otsustab rakendada kriisilahenduse meetmeid, peatuvad asjaomase krediidasutuse juht- ja järelevalveorganite liikmete volitused ning kui Portugali keskpank nii otsustab, ka sellise audiitori või audiitorühingu volitused, kes on pädevad auditeerima ja kes ei kuulu asjaomase järelevalveorgani koosseisu.

2 – Eelmises lõikes ette nähtud juhul nimetab Portugali keskpang krediidiasutuse juhtorgani liikmed järgmises artiklis ette nähtud tingimustel ja ilma põhikirjajärgsete piiranguteta ning järelevalvekomisjoni või finantskontrolöri, kelle suhtes kohaldatakse vajalike kohandustega artikli 143 sätteid.

3 – Kui Portugali keskpang peatab vastavalt lõikele 1 audiitori või audiitorühingu volitused, nimetab ta nende ülesannete täitmiseks teise audiitori või audiitorühingu.

[lk 17] 4 – Juht- ja järelevalveorganite liikmed, nagu ka auditeerima pädev audiitor või audiitorühing, kes ei kuulu vastava järelevalveorgani koosseisu, kelle volitused on vastavalt lõikele 1 peatatud, peavad esitama kogu teabe, mida Portugali keskpang neilt nõuab, ning tegema koostööd, mida viimane neilt kriisilahenduse meetmete rakendamiseks nõuab.

Artikkel 145.-E

Juhtimine

1 – Portugali keskpanga poolt eelmise artikli lõike 2 kohaselt nimetatud juhatuse liikmed saavad krediidiasutuselt töötasu ning neile on lisaks juhatuse liikmetele seaduse ja põhikirjaga antud volitustele ja kohustustele ka:

- a) artikli 145 lõikes 2 sätestatud volitused ja kohustused;
- b) volitus täita Portugali keskpanga poolt artiklite 145.-F kuni 145.-I alusel tehtud otsuseid, ilma et oleks vaja saada krediidiasutuse aktsionäridelt eelnev nõusolek.

2 – Ametisse nimetatud juhatuse liikmed täidavad oma ülesandeid Portugali keskpanga määratud tähtaja jooksul, mis on maksimaalselt üks aasta, kuid mida võib sama kestusega ajavahemike kaupa pikendada.

3 – Kohaldatakse vajalike kohandustega artikli 145 lõikeid 3, 4 ja 6–10.

Artikkel 145.-F

1 – Portugali keskpang võib otsustada müüa krediidiasutuse vara, kohustused, bilansivälised vahendid ja hallatava vara osaliselt või täielikult ühele või mitmele asjaomase tegevusega tegelemise õigust omavale asutusele.

2 – Eelmise lõike rakendamiseks teeb Portugali keskpang võimalikele omandajatele ostupakkumuse esitamise ettepaneku ja püüab asjaoludest tulenevat kiire menetlemise nõuet arvestades tagada menetluse läbipaistvuse ja kõigi huvitatud isikute võrdse kohtlemise.

3 – Omandava asutuse valimisel võtab Portugali keskpang arvesse artiklis 145.-A ette nähtud eesmärgid.

4 – Võimalikele omandajatele tuleb kohe anda võimalus tutvuda olulise teabega krediidasutuse rahalise ja varalise olukorra kohta, et hinnata müüdavat vara, kohustusi, bilansiväliseid vahendeid ja hallatavat vara, [lk 18] kusjuures nende suhtes ei saa selles osas kohaldada artiklis 78 ette nähtud saladuse hoidmise kohustust, kuid see ei piira nende kohustust säilitada kõnealuste andmete konfidentsiaalsus.

5 – Lõikes 1 ette nähtud müügi eesmärgil tuleb Portugali keskpanga valitud vara, kohustusi, bilansiväliseid vahendeid ja hallatavat vara müügi hetke seisuga hinnata; hindamise viib läbi Portugali keskpanga määratud sõltumatu üksus Portugali keskpanga määratava tähtaja jooksul ja krediidasutuse kulul, rakendades turutingimustel ja teise võimalusena õiglasel väärtusel põhinevat hindamismeetodit, mille raames tuleb arvesse võtta müügist omandava asutuse jaoks tulenevat immateriaalset positiivset või negatiivset väärtust.

6 – Portugali keskpank määrab kindlaks rahalise toetuse, mida peab kriisilahendusfond vajaduse korral maksma lõikes 1 ette nähtud müügi hõlbustamiseks.

7 – Portugali keskpank võib kutsuda hoiuste tagamise fondi või, kui tegemist on põllumajanduskrediidiühistute integreeritud süsteemis kohaldatavate meetmetega, põllumajanduskrediidiühistute tagatisfondi tegema tagatud hoiuste müügi protsessis koostööd vastavalt 9. novembri 1998. aasta dekreetseaduse nr 345/98, mida on muudetud 21. juuli 2008. aasta dekreetseadusega nr 126/2008, 3. novembri 2008. aasta dekreetseadusega nr 211-A/2008 ja 20. juuli 2009. aasta dekreetseadusega nr 162/2009, artiklile 167.-A või artiklile 15.-A.

8 – Kui müüdüd kohustuste väärtus ületab vara väärtuse, kujutab selle vahe katmiseks vastavalt lõigetele 6 ja 7 antav rahaline toetus endast kriisilahendusfondi, hoiuste tagamise fondi või põllumajanduskrediidiühistute tagatisfondi võlanõuet võõrandatud krediidasutuse vastu.

9 – Kui müügitulu on positiivne, makstakse see tagasi võõrandatud krediidasutusele.

10 – Pärast müüki tuleb tagada vara, kohustuste, bilansivälise vahendite ja hallatava varaga, mis müüakse, seotud tehingute jätkuvus, eelkõige:

a) omandavat asutust tuleb õiguslikust ja lepingulisest seisukohast käsitada üle antud õiguste ja kohustuste osas võõrandatud krediidasutuse õigusjärglasena;

b) võõrandatud krediidasutus ja kõik sellega samasse kontserni kuuluvad ja sellele müüdüd tegevuse raames teenuseid osutavad äriühingud peavad esitama kogu teabe, mida omandav asutus nõuab, ja tagama talle juurdepääsu müüdüd tegevusega seotud infosüsteemidele ning jätkama poolte vahel kokku lepitud tasu eest [lk 19] talle nende teenuste osutamist, mida omandav asutus peab müüdüd tegevuse tavapäraseks teostamiseks vajalikuks.

11 – Lõikes 1 ette nähtud müügiotsusel on tagajärjed sõltumata mis tahes vastupidistest õigus- või lepingusätetest ning see on piisav alus müüigiga seonduvate mis tahes õigusnormides nõutud formaalsuste täitmiseks.

12 – Lõikes 1 ette nähtud müügiotsus ei sõltu krediidasutuse aktsionäride ega seoses vara, kohustuste, bilansiväliste vahendite ja hallatava varaga, mis müüakse, sõlmitud lepingute poolte eelnevast nõusolekust ning see ei saa olla aluseks asjaomastes lepingutes ette nähtud mis tahes lepingu ennetähtaegse lõpetamise õiguse kasutamisele.

13 – Krediidasutuse tegevuse võimalik osaline müük ei tohi kahjustada võõrandatud krediidasutuse lepingupositsioonide täielikku üleandmist koos üleantud varaga seotud vastutuse üleminekuga, eelkõige juhul, kui tegemist on finantstagatiskokkulepete, väärtpaperistamise tehingute või muude lepingutega, mis sisaldavad tasaarvestustingimusi.

14 – Juhul kui üleantud vara, kohustuste, bilansiväliste vahendite ja hallatava vara müügi ajal kindlaks määratud tasu ei vasta tõendatult nende õiglasele väärtusele, võib omandav asutus pärast Portugali keskpangalt loa saamist vara, kohustused, bilansivälised vahendid ja hallatava vara eelmises lõikes sätestatud järgides tagastada, korrigeerides vastavalt nimetatud tasu.

15 – Alternatiivina eelmises lõikes ette nähtud tagastamisele võib Portugali keskpank teha omandavale asutusele ettepaneku, et ta maksab talle kokkulepitud müügihinna ja vara, kohustuste, bilansiväliste vahendite ning hallatava vara õiglase väärtuse vahe.

16 – Eelmises lõikes nimetatud makse võib teha, andes võõrandatud krediidasutuse uue vara üle omandavale asutusele, või kriisilahendusfondist, hoiuste tagamise fondist või põllumajanduskrediidiühistute tagatistfondist, nagu on ette nähtud lõigetes 6 ja 7.

17 – Kui lõikes 1 ette nähtud müük toob kaasa koondumise konkurentsi valdkonnas kohaldatavate õigusnormide tähenduses, võib koondumise läbi viia enne, kui konkurentsiamet teeb vastuväidete esitamata jätmise otsuse, ilma et see piiraks meetmeid, mida see asutus otsustab võtta hiljem.

Artikkel 145.-G

Tegevuse täielik või osaline üleandmine sildpankadele

[lk 20] 1 – Portugali keskpank võib otsustada anda vara, kohustused, bilansivälised vahendid ja hallatava vara osaliselt või täielikult üle ühele või mitmele selleks asutatud sildpangale, et need saaks hiljem müüa kõnealuse tegevusega tegelemise õigust omavale teisele asutusele.

2 – Portugali keskpank võib samuti otsustada anda eelmises punktis märgitud eesmärgil vara, kohustused, bilansivälised vahendid ja kahe või enama samasse

kontserni kuuluva krediidasutuse hallatava vara osaliselt või täielikult üle ühele või mitmele sildpangale.

3 – Sildpank on panga õigusliku vormiga krediidasutus, mille kapital kuulub tervikuna kriisilahendusfondile.

4 – Kriisilahendusfond moodustab sildpanga kapitali oma vahenditest.

5 – Sildpank asutatakse Portugali keskpanga otsusega, millega kinnitatakse sildpanga põhikiri, kusjuures ii jaotise ii peatüki sätteid ei kohaldata.

6 – Pärast eelmises lõikes osutatud otsuse vastuvõtmist võib sildpank tegeleda artikli 4 lõikes 1 nimetatud tegevusega.

7 – Sildpanga kapital ei tohi olla väiksem, kui on pärast Portugali keskpanga ärakuulamist ette nähtud rahandusküsimustes pädeva valitsuse liikme määrusega, ning sildpank peab järgima pankadele kohaldatavaid õigusnorme.

8 – Sildpank võib alustada tegevust, ilma et ta oleks enne täitnud äriregistris registreerimisega seonduvad õigusnormides ette nähtud nõuded ja muud õigusnormides ette nähtud formaalsused, ilma et see piiraks tema kohustust teha seda võimalikult kiiresti.

9 – Portugali keskpank kehtestab arvamusega sildpankade asutamise ja toimimise eeskirjad.

10 – Äriseadustikku (Código das Sociedades Comerciais) kohaldatakse sildpankade suhtes nende asutuste eesmärkide ja vormi seisukohalt vajalike kohandustega.

11 – Portugali keskpank nimetab kriisilahendusfondi nõukogu ettepanekul sildpanga juht- ja järelevalveorganite liikmed, kes peavad täitma kõiki Portugali keskpanga juhiseid ja soovitusi, eelkõige otsuseid sildpanga juhtimise kohta.

12 – Sildpanga tegutsemisaeg on kaks aastat, mida võib põhjendatud avaliku huvi kaalutlusel pikendada üheaastaste perioodide kaupa, eelkõige juhul, kui esineb jätkuvalt oht finantsstabiilsusele või kui on käimas läbirääkimised [lk 21] vara, kohustuste, bilansiväliste vahendite ja hallatava vara müümiseks, kuid tegutsemisaeg ei või mingil juhul ületada viit aastat.

13 – Sildpank juhindub oma tegevuses juhtimiskriteeriumidest, mis tagavad madala riskitaseme.

14 – Krediidasutuse vara, kohustuste, bilansiväliste vahendite või hallatava vara osalisest või täielikust üleandmisest ühele või mitmele selleks asutatud sildpangale ning lõikes 12 ette nähtud tähtaja võimalikust pikendamisest tuleb teavitada konkurentsiametit, kuid sildpanga ajutisust arvestades ei kujuta see

endast ettevõtjate koondumist konkurentsi valdkonnas kohaldatavate õigusnormide tähenduses.

Artikkel 145.-H

Sildpanga vara ja rahastamine

1 – Portugali keskpang valib välja vara, kohustused, bilansivälised vahendid ja hallatav vara, mis antakse üle sildpangale selle asutamise hetkel.

2 – Sildpangale ei tohi üle kanda mingeid kohustusi, mille algne krediitiasutus on võtnud järgmiste isikute ees:

a) tema aktsionärid, juht- ja järelevalveorganite liikmed, audiitorid või audiitorühingud või isikud, kes on sarnases staatuses teistes ettevõtjates, kellel on asutusega kontrolli- või kontsernisuhe;

b) isikud või üksused, kes on olnud aktsionärid, kes on töötanud eelmises punktis nimetatud töökohtadel või osutanud eelmises punktis nimetatud teenuseid nelja aasta jooksul enne sildpanga asutamist ja kelle tegevus või tegevusetus on põhjustanud krediitiasutuse rahalised raskused või aidanud kaasa selle olukorra halvenemisele;

c) abikaasad, esimese astme sugulased või hõimlased või eelmistes punktides nimetatud isikute või üksuste nimel tegutsevad kolmandad isikud;

d) Portugali keskpanga arvates krediitiasutusega seotud faktiliste asjaolude eest vastutavad või nendest otseselt või vahendaja kaudu kasu saanud ning tegevuse või tegevusetusega oma vastutusalas rahalised raskused põhjustanud või selle olukorra halvenemisele kaasa aidanud isikud.

3 – Samuti ei saa sildpangale üle anda vahendeid, mis kuuluvad krediitiasutuse omavahendite arvestusse ja mille tingimused on kinnitanud Portugali keskpang.

[lk 22] 4 – Lõike 1 kohaselt väljavalitud vara, kohustusi, bilansiväliseid vahendeid ja hallatavat vara tuleb üleandmise hetke seisuga hinnata; hindamise viib läbi Portugali keskpanga määratud sõltumatu üksus Portugali keskpanga määratava tähtaja jooksul ja krediitiasutuse kulul.

5 – Pärast lõikes 1 ette nähtud üleandmist võib Portugali keskpang igal ajal:

a) anda sildpangale üle algse krediitiasutuse muu vara, kohustused, bilansivälised vahendid ja hallatava vara;

b) anda sildpanga vara, kohustused, bilansivälised vahendid ja hallatava vara üle algsele krediitiasutusele.

6 – Portugali keskpang määrab kindlaks rahalise toetuse, mida peab kriisilahendusfond vajaduse korral sildpanga asutamiseks ja tegevuseks andma,

eelkõige sildpangale mis tahes eesmärgil laenude andmise või sildpanga kapitali suurendamise tehingute tegemiseks vajalikuks peetavate rahaliste vahendite käsutusse andmisega.

7 – Portugali keskpank võib kutsuda hoiuste tagamise fondi või, kui tegemist on põllumajanduskrediidiühistute integreeritud süsteemis kohaldatavate meetmetega, põllumajanduskrediidiühistute tagatisfondi tegema sildpangale tagatud hoiuste üleandmise protsessis koostööd vastavalt 9. novembri 1998. aasta dekreetseaduse nr 345/98 artiklile 167.-A või artiklile 15.-A.

8 – Sildpangale üle antavate kohustuste ja bilansiväliste vahendite koguväärtus ei tohi ületada algselt krediidasutuselt üle antud vara koguväärtust, millele vajaduse korral lisanduvad vahendid kriisilahendusfondist, hoiuste tagamise fondist või põllumajanduskrediidiühistute tagatisfondist.

9 – Pärast lõikes 1 ette nähtud üleandmist tuleb tagada vara, kohustuste, bilansiväliste vahendite ja hallatava varaga, mis üle antakse, seotud tehingute jätkuvus ning sildpanga tuleb õiguslikust ja lepingulisest seisukohast käsitada üle antud õiguste ja kohustuste osas algse krediidasutuse õigusjärglasena.

10 – Algne krediidasutus ja kõik sellega samasse kontserni kuuluvad ja sellele üle antud tegevuse raames teenuseid osutavad äriühingud peavad esitama kogu teabe, mida sildpangale nõuab, ja tagama sildpangale juurdepääsu üle antud tegevusega seotud infosüsteemidele ning jätkama poolte vahel kokku lepitud tasu eest sildpangale nende teenuste osutamist, mida see peab üle antud tegevuse tavapäraseks teostamiseks vajalikuks.

[lk 23] *11 – Lõikes 1 ette nähtud üleandmisotsusel on tagajärjed sõltumata mis tahes vastupidistest õigus- või lepingusätetest ning see on piisav alus üleandmisega seonduvate mis tahes õigusnormides nõutud formaalsuste täitmiseks.*

12 – Lõikes 1 ette nähtud üleandmisotsus ei sõltu krediidasutuse aktsionäride ega seoses vara, kohustuste, bilansiväliste vahendite ja hallatava varaga, mis üle antakse, sõlmitud lepingute poolte eelnevast nõusolekust ning see ei saa olla aluseks asjaomastes lepingutes ette nähtud mis tahes lepingu ennetähtaegse lõpetamise õiguse kasutamisele.

13 – Vara, kohustuste, bilansiväliste vahendite ja hallatava vara võimalik osaline üleandmine sildpangale ei tohi kahjustada algse krediidasutuse lepingupositsioonide täielikku üleandmist koos üleantud varaga seotud vastutuse üleminekuga eelkõige juhul, kui tegemist on finantstagatiskokkulepete, väärtpaberistamise tehingute või muude lepingutega, mis sisaldavad tasaarvestustingimusi.

Artikkel 145.-I

Sildpanga vara müük

1 – Ilma et see piiraks sildpanga juhatuse juhtimispädevusega hõlmatud käsutustoiminguid, kutsub Portugali keskpank, kui ta leiab, et kõik sildpangale üle antud vara, kohustuste, bilansiväliste vahendite ja hallatava vara osalise või täieliku müügi tingimused on täidetud, teisi kõnealuse tegevusega tegelemise õigust omavaid asutusi esitama ostupakkumusi, tagades samas menetluse läbipaistvuse.

2 – Omandava asutuse valimisel võtab Portugali keskpank arvesse artiklis 145.-A ette nähtud eesmäärke.

3 – Müügitulu tuleb eelisjärjekorras kasutada proportsionaalselt selleks, et tagastada:

a) kriisilahendusfondile kõik sellest fondist artikli 145.-H lõike 5 kohaselt käsutusse antud summad;

b) hoiuste tagamise fondile või põllumajanduskrediidiühistute tagatisfondile kõik nendest fondidest artikli 145.-H lõike 6 kohaselt käsutusse antud summad.

[lk 24] 4 – Kui eelmises lõikes nimetatud summad on tagastatud, tagastatakse müügitulu võimalik jääk algele krediidasutusele või selle pankrotivarasse, kui asutus on likvideerimisel.

5 – Pärast kogu sildpangale üle antud vara, kohustuste, bilansiväliste vahendite ja hallatava vara müüki ja müügitulu jaotamist vastavalt lõigetele 3 ja 4 lõpetab Portugali keskpank sildpanga.

6 – Kui kogu sildpangale üle antud vara, kohustusi, bilansiväliseid vahendeid ja hallatavat vara ei ole võimalik müüa, võib Portugali keskpank otsustada, et sildpank likvideeritakse vastavalt krediidasutuste kohtuvälisele likvideerimisele kohaldatavale korrale.

Artikkel 145.-J

Muud meetmed

1 – Samal ajal kriisilahenduse meetme kohaldamisega võib Portugali keskpank otsustada, kui see on artiklis 145.-A nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalik, et kriisilahendusmenetluses olevate krediidasutuste suhtes kohaldatakse järgmisi meetmeid:

a) ajutine vabastus usaldatavusstandardite järgimisest;

b) ajutine vabastus varem võetud kohustuste õigeaegsest täitmisest;

c) niisuguste esinduste või muude tegevuskohtade ajutine sulgemine, kus tehakse tehinguid üldsusega.

2 – Eelmise lõike punkti b sätted ei piira võlausaldajate kõikide õiguste säilimist kaasvõlgnike või käendajate suhtes.

3 – Käesolevas artiklis sätestatud meetmete maksimaalne kehtivusaeg on üks aasta, mida võib pikendada maksimaalselt kahe aastani.

Artikkel 145.-L

Tasaarvestuskokkulepped

1 – Mis tahes kriisilahenduse meetme kohaldamine Portugali keskpanga poolt peatab 48 tunniks alates selle teatavaks tegemisest või, kui see on varasem, siis alates Portugali keskpanga otsusest teatamisest lepingu ennetähtaegse lõpetamise õiguse, mis on sätestatud tasaarvestuskokkulepetes [lk 25] (netting agreements), lepingutes, mille pool on asjaomane krediidasutus, kui nende õiguste kasutamine oleks tingitud kõnealusest kriisilahenduse meetmest.

2 – Pärast eelmises lõikes nimetatud perioodi lõppu ei või krediidasutuse lepingupartnerid lepingute puhul, mis on müüdnud või üle antud vastavalt artiklitele 145.-F või 145.-G, kasutada tasaarvestuskokkulepetes (netting agreements) ette nähtud lepingu ennetähtaegse lõpetamise õigust kriisilahenduse meetme rakendamise alusel.

3 – Ilma et see piiraks eelmise lõike kohaldamist, säilib tasaarvestuskokkuleppega (netting agreements) lepingute puhul, mis on müüdnud või üle antud vastavalt artiklitele 145.-F või 145.-G, lepingupartneritel omandava krediidasutuse vastu lepingu ennetähtaegse lõpetamise õigus muul kui eelmises lõikes ette nähtud alusel.

4 – Lõige 1 ei ole kohaldatav juhtudel, kus lepingu ennetähtaegse lõpetamise õigus tuleneb finantstagatiskokkulepete tingimustest, ega piira Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. mai 1998. aasta direktiivi 98/26/EÜ arvelduse lõplikkuse kohta makse- ja väärtpaberiarveldussüsteemides kohaldamist.

Artikkel 145.-M

Likvideerimiskord

Kui Portugali keskpank leiab pärast mis tahes kriisilahenduse meetme kohaldamist, et artiklis 145.-A ette nähtud eesmärgid on tagatud, ja tuvastab, et asutus ei vasta tegevusloa säilitamise nõuetele, võib ta niisuguse krediidasutuse, mille suhtes on võetud asjaomane kriisilahenduse meede, tegevusloa tühistada vastavalt kohaldatavates õigusaktides sätestatud likvideerimiskorrale.

Artikkel 145.-N

Õiguskaitsevahendid ja üldine huvi

1 – Ilma et see piiraks artikli 12 kohaldamist, kehtivad Portugali keskpanga otsuste puhul, millega võetakse kriisilahenduse meetmeid, haldusõiguses ette nähtud õiguskaitsevahendid järgmistes lõigetes sätestatud eranditega, võttes arvesse nende vastuvõtmise aluseks olevat üldist huvi.

2 –Ajutiste meetmete kohaldamise taotlemise õigus on ainult nendel osanikel, kellele kuulub eraldi või koos vähemalt 10% asjaomase asutuse kapitalist või hääleõigustest.

[lk 26] 3 – Küsimusi, mis ei vaja ekspertiisi ja mis käsitlevad selle vara ja nende kohustuste hindamist, mille suhtes on rakendatud kriisilahenduse meedet või mis on selle meetmega seotud, hinnatakse sisulises menetluses.

4 – Käesoleva peatüki alusel vastu võetud mis tahes akte tühistavate kohtuotsuste täitmisel võib Portugali keskpank tugineda täitmata jätmise õiguspärasele alusele halduskohtumenetluse seadustiku (Código do Processo dos Tribunais Administrativos) artikli 175 lõikes 2 ja artiklis 163 ette nähtud tingimustel, millisel juhul algatatakse kohe menetlus sama seadustiku artiklites 178 ja 166 ette nähtud korras tasumisele kuuluva hüvitise kindlaks määramiseks.

5 – Kui Portugali keskpanga on vastavalt halduskohtumenetluse seadustiku artikli 178 lõikele 1 kohaselt ja huvides teavitatud, edastab ta huvitatud isikule ja kohtule sõltumatute üksuste koostatud vara hindamise aruanded, mis on tema valduses ja mis on tellitud käesolevas peatükis ette nähtud meetmete võtmiseks.

Artikkel 145.-O

Hindamised ja hüvitiste arvutamine

1 – Eelmise artikli lõike 4 kohaldamisel ja mis tahes õiguskaitsevahendi puhul, mille eesmärk on artikli 145.-C lõikes 1 ette nähtud meetmete võtmisega seoses hüvitise maksmine, ei võeta arvesse riiklikust rahalisest toetusest, eelkõige kriisilahendusfondi ning võimalikult hoiuste tagamise fondi või põllumajanduskrediidiühistute tagatisfondi võimalikust sekkumisest tulenevat kasu.

2 – Sõltumata oma võimalikust poolena menetluses osalemisest, peab Portugali keskpank eelmises lõikes nimetatud menetlustes kohtuasja menetleva kohtu taotlusel esitama hindamisaruande, mis hõlmab kõiki usaldatavusega seonduvaid aspekte, mis võivad olla olulised hüvitise arvutamisel, eelkõige mis puutub krediidasutuse võimesse täita tulevikus loa üldtingimusi, ilma et see piiraks Portugali keskpanga õigust esitada hindamisaruanne omal algatusel.

3 – Käesolevas artiklis nimetatud hüvitist maksab kriisilahendusfond, välja arvatud juhul, kui Portugali keskpank vastutab tsiviilkorras õigusrikkumise eest.“

Dekreetseaduse nr 114-A/2014 artikliga 2 [...] muudeti osundatud sätteid järgmiselt:

„Artikkel 145.-B [...]

[lk 27] 1 – Kriisilahenduse meetmete rakendamisel, võttes arvesse eelmises artiklis nimetatud kriisilahenduse meetmete eesmärke, tuleb tagada, et:

a) krediidasutuse kahjumi kannavad esmajärjekorras asjaomase krediidasutuse aktsionärid;

b) seejärel kannavad krediidasutuse võlausaldajad võrdsetel tingimustel asjaomase asutuse ülejäänud kahjumi vastavalt eri võlausaldajate kategooriate prioriteetsuse hierarhiale;

c) ükski krediidasutuse võlausaldaja ei saa kanda suuremat kahju kui see, mis tal oleks kandnud siis, kui oleks algatatud krediidasutuse likvideerimine.

2 - [...].

3 – Kui pärast kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse likvideerimismenetluse lõpetamist ilmneb, et selle asutuse võlausaldajad, kelle nõudeid ei ole üle antud teisele krediidasutusele või sildpangale, on kandnud suuremat kahju kui see, mida nad oleksid vastavalt artikli 145.-F lõikes 6 ja artikli 145.-H lõikes 4 ette nähtud hindamisele kandnud juhul, kui krediidasutuse suhtes oleks algatatud likvideerimismenetlus vahetult enne kriisilahenduse meetme rakendamist, siis on nendel võlausaldajatel õigus saada vahe kriisilahendusfondist.

Artikkel 145.-F [...]

1 - [...].2-[...].3-[...].4-[...].5-[...].

6 – Artikli 145.-B lõike 3 kohaldamisel hõlmab eelmises lõikes nimetatud hindamine ka iga võlausaldajate kategooria nõuete rahuldamise hinnangulist taset seaduses sätestatud prioriteetsuse järjekorra alusel krediidasutuse likvideerimise korral vahetult enne kriisilahenduse meetme kohaldamist.

7 – Portugali keskpank määrab kindlaks selle rahalise toetuse laadi ja suuruse, mida peab kriisilahendusfond vajaduse korral maksma; eelkõige võõrandatud krediidasutusele või omandavale krediidasutusele vara ja kohustuste väärtuse säilitamiseks ning lõikes 1 ette nähtud müügi hõlbustamiseks tagatiste ja laenude andmise.

8 – [Endine lõige 7].

9 – Kui müüdid kohustuste väärtus ületab vara väärtuse, kujutab selle vahe katmiseks vastavalt lõigetele 7 ja 8 antud rahaline toetus endast kriisilahendusfondi, hoiuste tagamise fondi **[lk 28]** või põllumajanduskrediidiühistute tagatise fondi võlanõuet võõrandatud krediidasutuse vastu.

10 - [Endine lõige 9]. 11 - [Endine lõige 10]. 12 - [Endine lõige 11]

13 – [Endine lõige 12]. 14 – [Endine lõige 13]

15 – [Endine lõige 14]. 16 – [Endine lõige 15]

17 – Eelmises lõikes nimetatud makse võib teha, andes võõrandatud krediitiasutuse uue vara üle omandavale asutusele, või kriisilahendusfondist, hoiuste tagamise fondist või põllumajanduskrediidiühistute tagatisfondist, nagu on ette nähtud lõigetes 7 ja 8.

18 – [Endine lõige 17]

19 – Käesoleva artikli kohaselt müüidava vara, kohustuste, bilansiväliste vahendite ja hallatava vara väljavalimiseks kohaldatakse artikli 145.-H lõiget 2 vajalike kohandustega.

Artikkel 145.-H

[...] 1 - [...]

2 - [...]

a) aktsionärid, kellele kuulub üleandmise hetkel vähemalt 2% kapitalist, isikud või üksused, kellele on kahe aasta jooksul enne üleandmist kuulunud vähemalt 2% kapitalist; juht- ja järelevalveorganite liikmed, audiitorid või audiitorühingud või isikud, kes on sarnases staatuses teistes ettevõtjates, kellel on asutusega kontrolli- või kontsernisuhe;

b) [...]; c) [...]; d) [...]

3 - [...]

4 – Lõike 1 kohaselt väljavalitud vara, kohustusi, bilansiväliseid vahendeid ja hallatavat vara tuleb üleandmise hetke seisuga hinnata; hindamise viib läbi Portugali keskpanga määratud sõltumatu üksus Portugali keskpanga määratava tähtaja jooksul ja krediitiasutuse kulul; see hindamine peab artikli 145.-B lõike 3 kohaldamisel hõlmama ka iga võlausaldajate kategooria nõuete rahuldamise hinnangulist taset seaduses sätestatud prioriteetsuse järjekorra alusel algse krediitiasutuse likvideerimise korral vahetult enne kriisilahenduse meetme kohaldamist.

[lk 29] 5 – [...].

6 – Portugali keskpank määrab kindlaks selle rahalise toetuse laadi ja suuruse, mida peab kriisilahendusfond vajaduse korral maksma sildpanga asutamiseks ja tegevuseks, eelkõige sildpangale mis tahes eesmärgil laenude andmise, sildpanga kapitali suurendamise tehingute tegemiseks vajalikuks peetavate rahaliste vahendite käsutusse andmise või tagatiste andmisega.

7 - [...]. 8 - [...]. 9 - [...]. 10 - [...]. 11 - [...]. 12 - [...]. 13 - [...].

Artikkel 145.-I

[...] 1 - [...]. 2 - [...]. 3 - [...]:

a) kriisilahendusfondile kõik sellest fondist artikli 145.-H lõike 6 kohaselt käsutusse antud summad;

b) hoiuste tagamise fondile või põllumajanduskrediidiühistute tagatistfondile kõik nendest fondidest artikli 145.-H lõike 7 kohaselt käsutusse antud summad.

4 - [...]. 5 - [...]. 6 - [...]. [“]

Kriisilahenduse meetmete korda asutuste puhul, kelle üle teostatakse järelevalvet, omakorda muudeti uuesti 26. märtsi 2015. aasta seadusega nr 23-A/2015, millega võeti asjaomase direktiivi täielikult üle.

Direktiivide osalise ülevõtmise kohta enne selleks ette nähtud tähtaja möödumist on Euroopa Liidu Kohus juba otsustanud, et direktiivi osaline ülevõtmine ei tohi takistada direktiivi eesmärkide täitmist, nagu nähtub eelkõige 18. detsembri 1997. aasta kohtuotsusest kohtuasjas C-129/96, milles tuvastati:

„EMÜ asutamislepingu artikli 5 teise lõigu, artikli 189 kolmanda lõigu ja direktiivi 91/156 kohaselt peab direktiivi adreseediks olev liikmesriik direktiivis sätestatud ülevõtmise tähtaja jooksul hoiduma selliste sätete vastuvõtmisest, mis võivad tõsiselt kahjustada direktiiviga ette nähtud tulemuse saavutamist.“

[...] Mitmes teises kohtuotsuses on Euroopa Liidu Kohus juba otsustanud konkreetselt küsimuse üle, kas direktiivide teatavaid sätteid tuleb [lk 30] tõlgendada nii, et nendega on vastuolus teatavad riigisisised õigusnormid, isegi enne direktiivi ülevõtmistähtaja möödumist.

Vt muu hulgas näiteks Euroopa Liidu Kohtu [...] 2. juuni 2006. aasta [kohtuotsus] [...] kohtuasjas C-27/15 ja [...] 26. veebruari 2015. aasta kohtuotsus [...] kohtuasjas C-104/14.

On tõsi, et aluslepingu artikli 288 kolmandas lõigus on sätestatud, et direktiiv peab [...] olema eelnevalt riigisisesse õiguskorda üle võetud ja et see on liikmesriikidele siduv saavutatava tulemuse seisukohalt, jättes siiski vormi ja meetodite valiku liikmesriikidele, kuid Euroopa Liidu Kohus on siiski tunnustanud teatud asjaoludel direktiivi vahetut õigusmõju, et kaitsta eraõiguslike isikute õigusi, kui direktiivi sätted on tingimusteta ja piisavalt selged ja täpsed ning kui liikmesriik ei ole neid ette nähtud tähtajaks riigisisesse õiguskorda üle võtnud.

Sellest jäeldub, et arvestades liikmesriikide kohustust võtta kõik vajalikud meetmed direktiivis ette nähtud tulemuse saavutamiseks [...] ja Euroopa Liidu

Kohtu praktikat, mille kohaselt liikmesriigid ja nende kohtud peavad direktiivi ülevõtmise tähtaja jooksul hoiduma vastavalt selliste sätete vastuvõtmisest või tõlgendustest, mis võivad tõsiselt kahjustada direktiivis ette nähtud tulemuse saavutamist, tuleb kahtluste hajutamiseks esitada Euroopa Kohtule eelotsusetaotlus, et saada asjaomase Euroopa Liidu õiguse korrektse tõlgenduse kohta selgitusi ja täpsustusi, mis on vajalikud [...] esitatud õigusvastasuse väite [...] analüüsimiseks.

[...] [E]sitatud õigusvastasuse väited tekitavad [...] kahtlusi, mis puudutavad liidu õiguse [...] tõlgendamist ja mis tuleb seega kohtuotsuse tegemiseks lahendada.

[...] [V]õttes arvesse [liidu] õiguse esimuslikkuse põhimõttest ja kooskõlalise tõlgendamise põhimõttest tulenevaid nõudeid ning arvestades, et eelotsusemenetlus on oluline vahend, mis võimaldab tagada liidu õiguse taotletava ühetaolise tõlgendamise ja rakendamise kõikides liikmesriikides [lk 31], samuti liidu õiguskaitseüsteemi ühtsuse ja eraõiguslike isikute õiguste tõhusa kohtuliku kaitse põhimõtet, on tarvilik ja vajalik esitada [...] eelotsusetaotlus, sest saidil *www.curia.europa.eu/juris/* tehtud otsingu ja selle tulemuste analüüsi raames ei leitud Euroopa Liidu Kohtu praktikat, milles oleks otsustatud esile kerkinud [...] küsimuse [...] konkreetsete ja spetsiifiliste aspektide [...] või samalaadse küsimuse üle, eelkõige samas õiguslikus raamistikus [...], ning ei ole teada [...] Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktikat selles küsimuses ega vaidlusaluste õigusnormide korrektset tõlgendust, mille puhul on välistatud igasugune mõistlik kahtlus.

Neil asjaoludel loetakse eelotsusetaotluse esitamise [...] formaalsed tingimused [...] käesoleval juhul täidetuks.

Seega [...] tuleb kohtuvaidluse ja menetlusosaliste seisukohtade raames kontrollida ja kindlaks teha, kas riigisisene õiguslik raamistik, milles direktiiv 2014/59/EL on osaliselt üle võetud RGICSF-i artiklitesse 145.-A kuni 145.-O, on kooskõlas eespool viidatud liidu õigusega ja Euroopa Liidu Kohtu praktikaga, mis on sedastatud 18. detsembri 1997. aasta kohtuotsuses *Inter-Environnement Wallonie (C-129/96, [...] [punktid] 44 ja 45, milles võetud seisukohta on hiljem kinnitatud ja korratud)*, ning selgitada, kas õigusnormide vastuvõtmine viidatud sõnastuses põhiliselt dekreetseadusega nr 114-A/2014 võib nimetatud direktiivis ette nähtud tulemuse saavutamist tõsiselt kahjustada.

Seega on vaja esitada Euroopa Kohtule järgmi[sed] eelotsuse küsimus[ed] [...]:

1. Kas liidu õigust, eelkõige [Euroopa Liidu põhiõiguste harta] artiklit 17 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiivi 2014/59/EL, millega luuakse krediitiasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määruseid (EL) nr 1093/2010

ja (EL) nr 648/2012, ja eriti selle artikleid 36, 73 ja 74 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus niisugused riigisisised õigusnormid, nagu on eespool kirjeldatud ja mida kohaldati kriisilahenduse meetmega, mis seisnes sildasutuse asutamises ja vara eraldamises, ning mis nimetatud direktiivi osaliselt ja enne direktiivi ülevõtmise tähtaja lõppu üle võttes:

- a) ei näinud enne kriisilahenduse meetme võtmist ette kriisilahendusmenetluses oleva asutuse vara ja kohustuste õiglast, usaldusväärset ja realistlikku hindamist;
  - b) ei näinud ette punktis a nimetatud hindamise alusel võimaliku hüvitise maksmist kriisilahendusmenetluses olevale asutusele või vajaduse korral aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide omanikele ning selle asemel nägi ainult ette, et sildpanga müügitulu võimalik jääk tagastatakse algele krediidasutusele või selle pankrotivarasse;
  - c) ei näinud ette, et kriisilahendusmenetluses oleva asutuse aktsionäridel on õigus saada vähemalt summa, mille nad oleksid eeldatavalt saanud juhul, kui asutus oleks täielikult likvideeritud tavapärase maksejõuetusmenetluste raames, ning nägi selle kaitsemehhanismi ette ainult neile võlausaldajatele, kelle nõudeid ei olnud üle antud, ja
  - d) ei näinud sõltumatult punktis a nimetatud hindamisest ette muud hindamist, et teha kindlaks, kas aktsionäre ja võlausaldajaid oleks koheldud soodsamalt juhul, kui kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse suhtes oleks algatatud tavapärane maksejõuetusmenetlus?
2. Kas Euroopa Kohtu 18. detsembri 1997. aasta kohtuotsusest Inter-Environnement Wallonie (C-129/96, milles võetud seisukohta see kohus hiljem kordas) tulenevat kohtupraktikat arvestades võivad niisugused riigisisised õigusnormid, nagu on kirjeldatud käesolevas kohtuasjas ja millega võetakse direktiiv 2014/59/EL üle osaliselt, kriisilahenduse meetme rakendamise raames tõsiselt kahjustada selle eesmärgi saavutamist, mis on ette nähtud selles direktiivis, eelkõige selle artiklites 36, 73 ja 74?

*

Esitatud põhjendustest lähtudes [...]:

[...] **[lk 33]** [...] [k]äesolev menetlus peatatakse [...].

[...] Lissabon, 23. jaanuar 2020

[...]